

52. ԹԱ ՀՈՒՆՑ Ա ՔՅՈՌՈՂԻՆ ԽԱՆԸՆ ԸՆԾԵԿԱՆԸ ՓԸՆԾԵՑՆՈՒՄ

Քյոռողլին խանընն ըխճըկանը տըհսած ա ինձւմ, հաւան կացած: Մին օր ռըւան հնգըրոտնցը հըվաքում ա, հըրցնում, Թա հու կըկա՞րե քյինւմ էտ ըխճըկանը. փըխճըցնե, պիրի. Դնլի-Հասանն ասում ա.— Ես կըքյինւմ պիրիմ: Եորերը փոխում ա քյինւմ, կարում լի ըխճըկանը կոշտը տոնա կյա. խանընն մարթիքլը ճինանլում ըն, փոնում վըններեն կաշին մաշկում, մալը տիրմանաւլ լըսնում, ռըւան էլ ծառան կապում, Թուլում ւորոնը քյինւլիս:

Մին քանի օր վըբը անց ա կենում, Քյոռողլին քշերն ըրադումը տըհսնում ա, վըբը ռըւան կեռեքլը տոնա կալին: Եր ա կենում նորից հնգըրոտնցը հըվաքում, ասում՝ կա՞, լիկա՞, Դնլի-Հասանը նըեղ տըեղ ա, ես քյինալ պիտիմ ըզագեմ: Հնգըրոտնքն ասում ըն՝ բիրանդի ծիյանքը նստըենքյ քյինանք, Քյոռողլին ասում ա.— Չէ՛, հանա ես քյինւմ, ետեան վըբը կըլըտանամ, տուք էլ կըկյաք:

Քյոռողլին քյինւմ ա սարեն պտկընն վըննը կենում, մեհետ շատ պեցնիր նանը տամ: Դնլի-Հասանը վըբը Քյոռողլուն ամսն ըսկանում ա, ծըեռքը տանում ա տափեն գլու տուված ռըւան ւոնան հափում, խմում: Խանընն մարթիքլը տոնա ըն կյամ Քյոռողլուն զուլքուդ անում, փոնում, տանում խանընն կոշտը: Խանն ասում ա՝ տարեքյ քցիցեքյ էսհինչ տըեղեն խոր փոսը, Թուղեցեքյ ընդըեղ մըեռնե:

Փյոոռոլլուն տանում ըն քցնմ փոսը, խանընն ախճիգլը տրա հետե ամմընն օր թարուն հաց-ճնիր ար տանում, Փյոոռոլլուն ըտը-նդ թարուն պահում:

Մին քանի օր վրեր անց ա կենում, Փյոոռոլլուն հնգընրունքը տընսնում ըն, վրեր Փյոոռոլլին կլամ շի, ասում ըն՝ Փյոռոլլին նընդ տընդ ա, յա յիւ կլնիւր յիրան շի, թա չէ մհն ետ ար եկալ: Իսարալին եր ա կենում, ծին յիհարում, նստում, քիննմ խանընն ամարաթան մուտանում, ծին պեց թողում, ինքլը քիննմ մին պառավ քթենում, պաավընն հըրցնում, թա ինձ հունց կըկարես տանընս խանընն ըխճըկանը կոշտը: Պառավը թա՝ տա շատ տիծար պենն ա, խանընն ըխճըկանը պըլատընն շորս անգլոնը լոխ մարթիքլ ըն վըննը կըցըրած: Իսարալին տոն ա օնում մին լըլ-լիխում կապած խլլւմ վընսկե տամ պաավընն, թա հունց շուռս օզում ա ինի, պիտի տանընս: Պառավը թա՝ մենակ կնգան շուրե-րավ քնդ կըկարեմ տանընմ ընգընդ: Քիննմ ա մին ծընոք կնգան շորեր ինքլ օնում, պիրում, Իսարալին կլինում ա, պաավընն նհը-ետ քիննմ խանընն ըխճըկանը կոշտը: Իսարալին մնամ ա տն-սոնմը, պառավը քիննմ ա ըխճըկանն ասում իստի մին կնեգլ կա, յոր շըս օնըն՝, քու քշտիտ ծառայի: Ախճիգլն ասում ա.—Պեր, յոր կօնընմ: Պառավը տոն ա կլամ Իսարալուն ծեն տամ, կլամ ա:

Ախճիգլը տրա իրենն վրեր եշում ա, տընսնում ա հանն մենակ բեղերը ըսկալ ա նոր-նոր փսնընը, մտկումն ասում ա՝ սա հենց ա տղա ինի, հալա մին փորցընմ, տընսնամ: Տա Իսա-րալուն իրեք ըխճըկան նհընտ դարկում ա մուտըն բախճան վրեր ուրան հետե ծաղեգլ քաղընն: Տահանք մին խլլւմ վրեր քիննմ ըն, խանընն ախճիգլը բնրգան պեցնիր ծեն ա տամ, ասում՝ դա-րիք տղա, հե՛յ, ետ տընս: Իսարալին դաստին ետ ա եշում, ախ-ճիգլը ծընոքավ ա անում, թա ետ տընս: Իսարալին կլամ ա ըխճը-կանը կոշտը, ախճիգլը հըրցնում ա, թա հու վը՛ս, հինշ ը՛ս, հիշ-տըղա՞ցըն լըս: Իսարալին թա՝ դե ես Փյոոռոլլուն մըրթուցան ըմ, եկալ ըմ տընդը գլիդամ: Ախճիգլը թա՝ ըրխըլին կաց, Փյոոռոլլին էն ա սաղ, էսհինշ տընդեն փոսումը, ամմընն օր ես նրա հետե հաց-ճնիր ըմ տանում, քշերավ, լոնն մուտե կըքլինննք վընրան տնս օնըննքլ, բիրնդի ըստընդաս փախճինքլ:

Իսարալին ըտընդ կենում ա, քշերավ քիննմ ըն փոսան մու-տանում, տընսնում՝ Փյոոռոլլին ինքլն ուրան խոսում ա.—Ե՛նմիրշ-օղլին քշտիս պիտանր, Դնլի-Հնսննը քշտիս պիտանր, Բաբա

Քյանհանը քշտիս պիտար, Քյոնրդողլին քշտիս պիտար... Եւ Իտի լոխճիներն ընրմենն մին-մին տամ ա, Իսաբալուն անումը տամ չիւ Իսաբալին ծեն ա տամ, Թա՛ իգլիթ Քյոռողլի, պա իսկի Իսաբալին մըհտըտ լինգլա՞վ։ Քյոռողլին վըեր Իսաբալուն սնան ըսկանում ա, ուրխանում ա, ըխշարքավըս մին տըհոնում, ասում.— Իսաբալի, դե հինչ ա՞նըհմ, էտ վախտը էյնըս շեկեր։

Իսաբալին նհընտը քյենդիր ա իննում տարած, մընկնում ա, Քյոռողլին ոնրան կպոտում ա, Իսաբալին ծիթյ ա տամ, Թա տոնս օնըն, կարում չիւ Տըհդատ մոտե հոնձ ընողնե լըն իննում։ քյիննում ա հըվաքում պիրոնում, բիրմդի ծիթյ ըն տամ, Քյոռողլուն տոնս օնում։ Հնգընրունքն էլ ծիյանքը նստած կյամ ըն, Քյոռողլուն դաթն էլ նհըտնըն պիրում։ Միյանքը նստում ըն, խանեն ախճիգլն էլ նհըտնեն տանում, քյիննում Դանլի-Հանանընն էլ կապըերը հտ անում, տինոնում ծիյին յիրա, հղե իննում։ Խանընն ծառանընն դուլուղ ըն ջիհում, հարալ ըն տամ, զորք հըվաքում, քյիննում Քյոռողլուն դիստին նհըհտ կոընսը տամ, խանընն ախճիգլն էլ ա զորքընն նհըհտ կոըն անում ծըհոքան յարալու տըհոնում։ Վերչը, տահանք զորքընն հտ ըն տամ, ախճիգլն էլ յոր օնում, քյիննում։

